

MANNVIT

Fjármögnun stærri framkvæmda

- Skýrsla starfshóps innanríkisráðherra um aðkomu einkaaðila að samgönguverkefnum

Ný sýn á fjármögnun innviðafjárfestinga

– fundur SI og FRV 13. janúar 2016

Þorsteinn R. Hermannsson, samgönguverkfræðingur

th@mannvit.is

Starfshópur IRR

- Starfshópur um aðkomu einkaaðila að einstökum samgönguverkefnum, skipaður af innanríkisráðherra vorið 2014.
 - Helga Valfells, framkvæmdastjóri og jafnframt formaður
 - Erlendur Magnússon, framkvæmdastjóri
 - Jóhanna Harpa Árnadóttir, verkfræðingur
 - Karl Björnsson, framkvæmdastjóri Sambands íslenskra sveitarfélaga
 - Þorsteinn R. Hermannsson, verkfræðingur

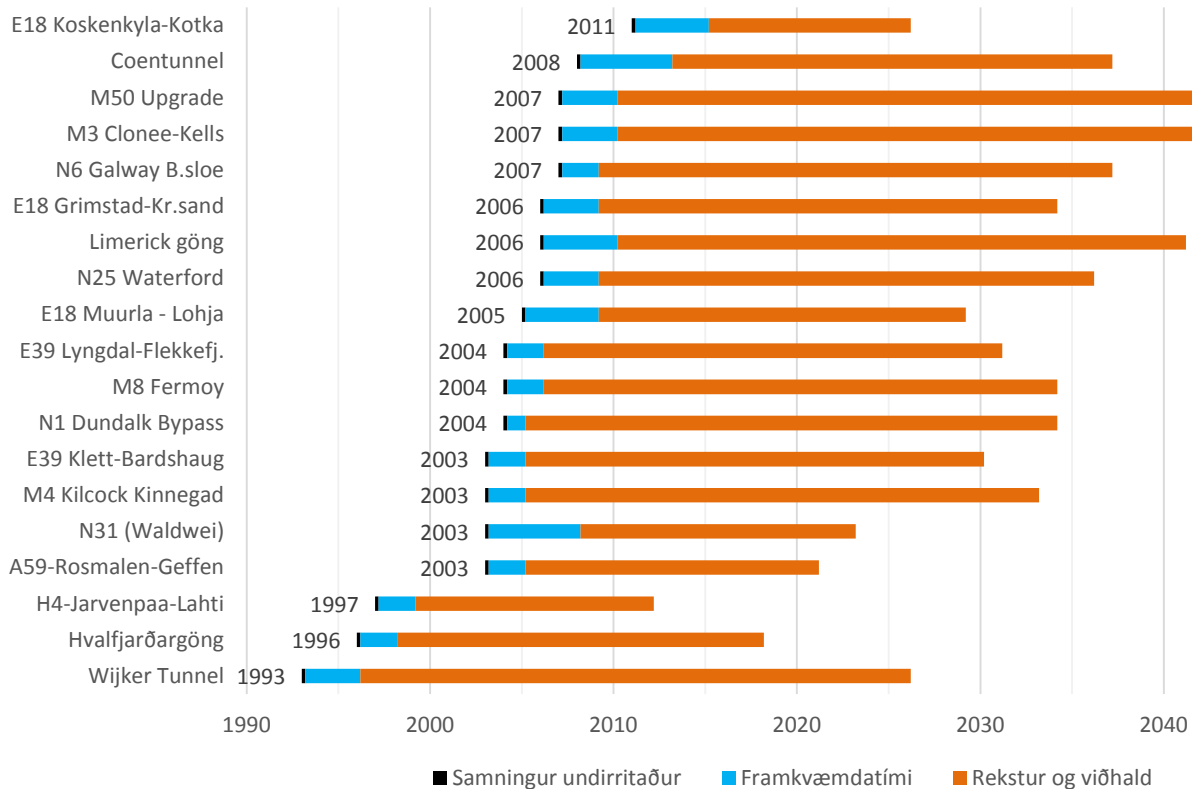
Steinunn Valdís Óskarsdóttir, sérfræðingur í IRR og sérstakur fulltrúi innanríkisráðherra í starfshópnum, starfaði með hópnum.

Starfshópur IRR

- Afurðir vinnu starfshóps
 - Fjármögnun stærri framkvæmda
 - skýrsla starfshóps um aðkomu einkaaðila að samgönguverkefnum (mars 2015)
 - Einkaframkvæmdir og einkafjármögnun í samgöngum
 - reynsla annarra landa og lærdómur (okt. 2014)

PPP í nágrannalöndunum - tímalína

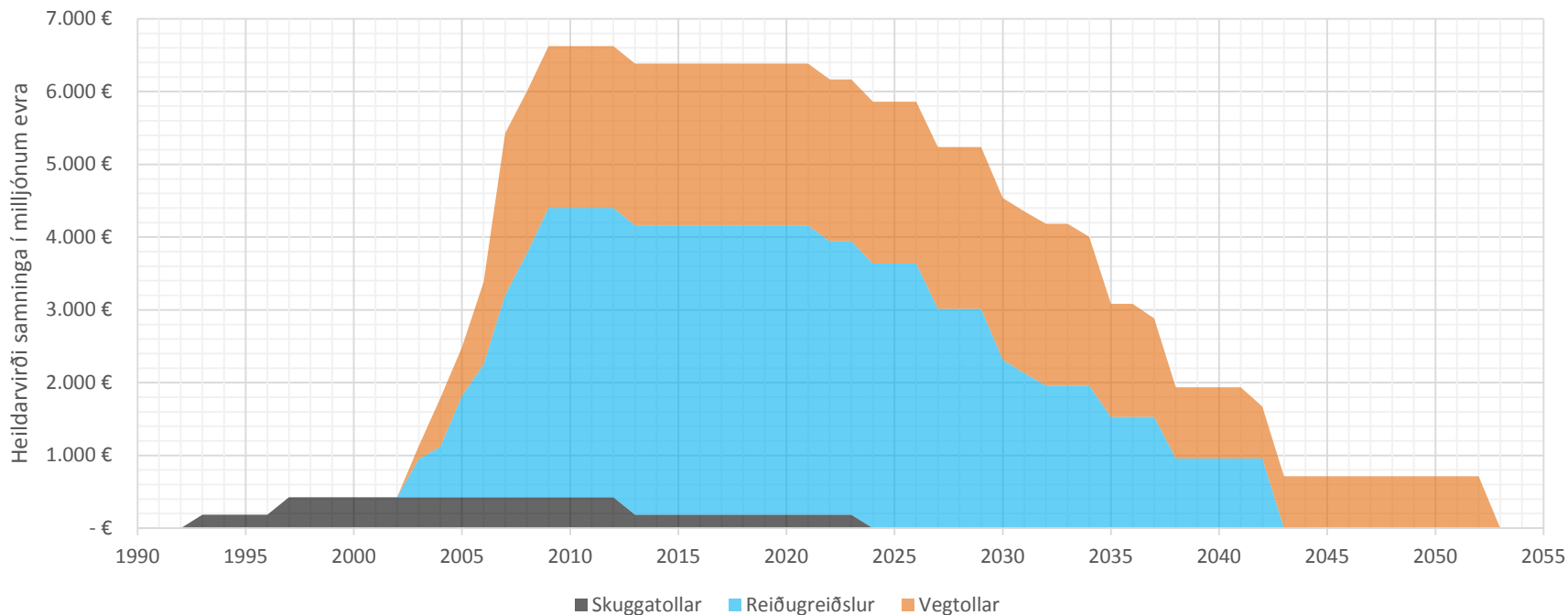
Aðferðafræði PPP – helstu áskoranir

- Endurgreiðsluáðferðir
- Áhættuskipting
- Samningatækni
- Fjármagnskostnaður

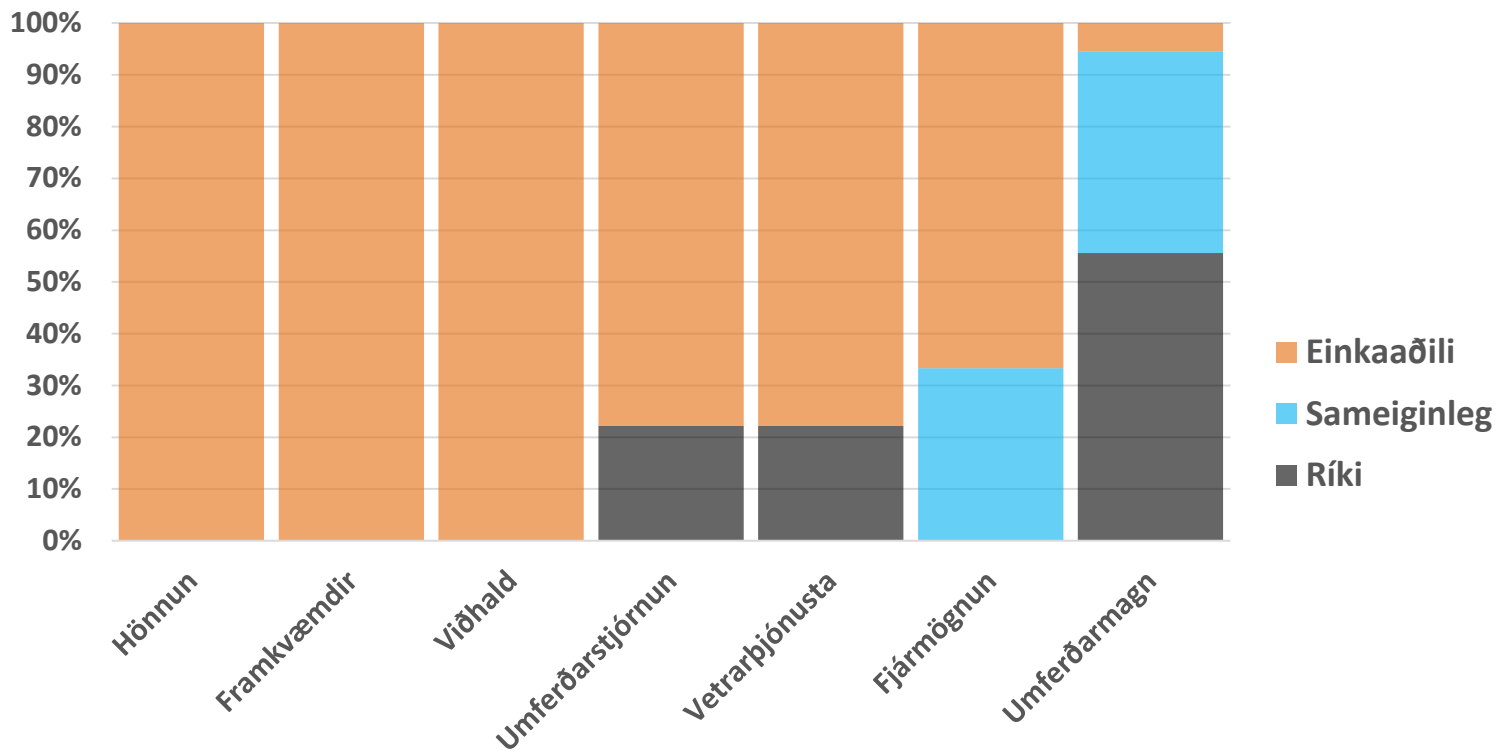

PPP í nágrannalöndunum - endurgreiðsla

Heildarvirði PPP vegagerðarsamninga (milljón evrur) í löndunum fjórum, eftir endurgreiðsluaðferð

PPP í nágrannalöndunum - áhættuskipting

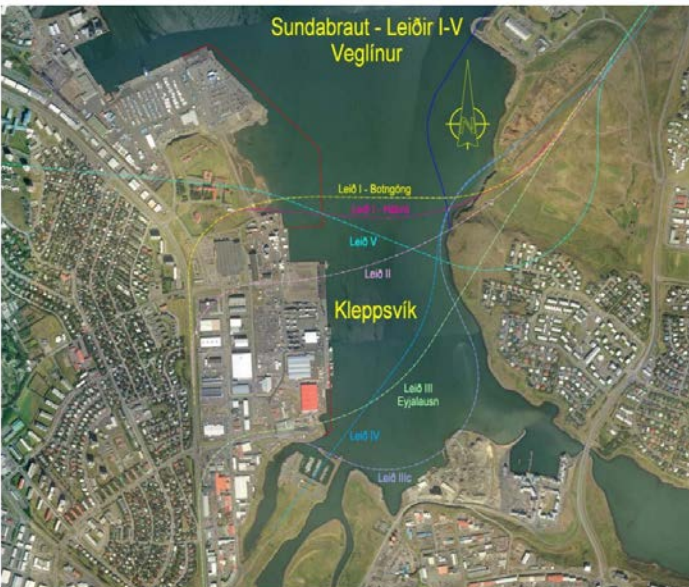
Möguleg PPP verkefni í vegagerð hérlendis

- Starfshópur IRR studdist við lista sem Vegagerðin tók saman yfir 10 verkefni sem gætu hugsanlega komið til álita sem PPP, m.v. forsendur um aðra gjaldfrjálsa leið.
 - Sundabraut
 - Hringvegur - Blönduós, Varmahlíð, Selfoss, Borgarnes og Grunnafjörður
 - Jarðgöng - Fjarðarheiði, Lónsheiði, Súðavík
 - Kjalvegur og Axarvegur
 - Vestmannaeyjaferja
- Borgarlínan, hágæðakerfi almenningsgangna á höfuðborgarsvæðinu, og lest milli Keflavíkurflugvallar og miðborgar Reykjavíkur voru kynnt hópnum.

Möguleg PPP verkefni í vegagerð hérlendis

- Ekki mörg vegagerðarverkefni sem koma til greina sem PPP verkefni ef:
 - ætlunin er að vegfarendur greiði stóran hluta eða allan stofnkostnað
 - ætlunin er að vegfarendur hafi val um aðra gjaldfrjálsa leið.
- Mikilvægt er að verkefnin séu í samræmi við gildandi skipulag eða líklegt sé að þær breytingar sem gera þarf standist mat og fáist samþykktar.
- Í flestum verkefnum er hlutfall umfangs samanborið við tekjumöguleika ekki nægilega hagkvæmt til þess að hægt sé að beita PPP fjármögnun.

Sundabraut í PPP?

Mynd 1. Fyrsti áfangi Sundabrautar. (Línuhönnun, 2004)

Mynd 5. Annar áfangi Sundabrautar. (Efla, 2009)

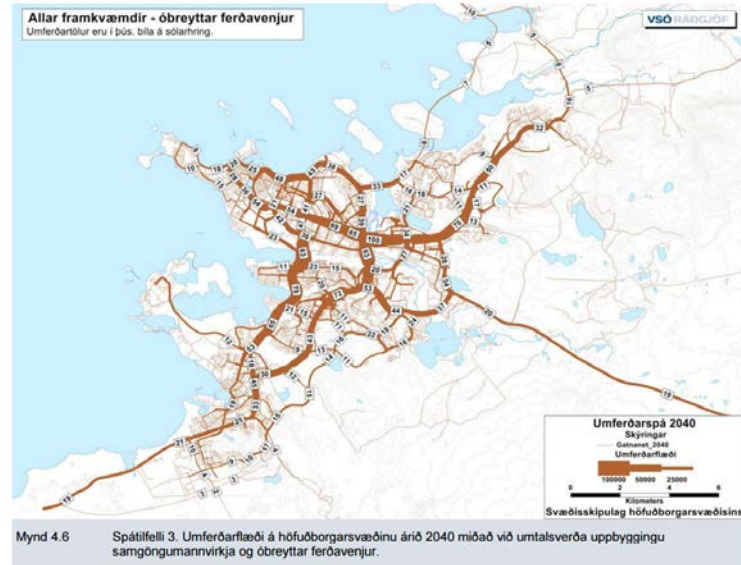
Mynd 2. Hábrú, botngöng og Eyjalausn. (Línuhönnun, 2004)

Sundabraut í PPP?

- Spár um umferð á Sundabraut hafa breyst töluvert með breyttum áherslum.
 - Svæðisskipulag 2001-2024: **53 þús.** bílar/sólarhring árið 2024.
 - Svæðisskipulag 2015-2040: **28-33 þús.** bílar/sólarhring árið 2040.

Mynd 10. Umferðarspá fyrir höfuðborgarsvæðið á árinu 2024, skv. svæðisskipulagi 2001–2024.

Mynd 4.6 Spátíflíli 3. Umferðarlæði á höfuðborgarsvæðinu árið 2040 miðað við umtalsverða uppbyggingu samgöngumannvirkja og óbreyttar ferðavenjur.

Tillögur PPP starfshóps

- Starfshópurinn lét framkvæma **frumgreiningu**, m.v. fyrirbyggjandi gögn, á fýsileika þess fyrir einkaaðila að byggja, viðhalda og reka Sundabraut.
- Niðurstöður benda til að ef Sundabraut er skoðuð sem heildstæð framkvæmd sé mögulega hægt að fjármagna brautina að fullu með veggjöldum.
- Að mati starfshópsins er leið I sù leið sem kemur til greina við þverun Kleppsvíkur í samræmi við AR 2010-2030.
- Starfshópurinn telur rétt að útboðsrammi miði við að brautin verði byggð alla leið í einum áfanga.

Mynd 15. Aðalskipulag Reykjavíkur 2010–2030: Landnotkun, samgöngur og verndarsvæði.

Tillögur PPP starfshóps

- Starfshópurinn leggur til við ráðherra að láta útbúa **útboðsramma** þar sem verkefninu, byggingu og rekstri Sundabrautar, er lýst og settar eru fram leikreglur um fjármögnun sem byggja á reynslu annarra þjóða.
Þar þarf að koma fram lýsing á skipulagsþáttum og tengingu annarra í samráði við Rvk.
- Samhliða þarf að gera nákvæma greiningu á **umferðarmynstri, kostnaðarliðum og greiðsluvilja** til að geta sagt með vissu hvort Sundabraut sé fýsilegur fjárfestingarkostur fyrir einkaaðila.
- Skoða þarf hvaða aðilar eru tilbúnir að koma að verkinu í einhvers konar **undirbúningsfélagi** með ríkinu.

Tillögur PPP starfshóps

- Að mati starfshópsins er hægt að velja þrjár mismunandi leiðir:
 - Reiðugreiðslur (e. availability payments)
 - Jafnar greiðslur yfir langan tíma frá ríki til einkaaðila, óháð eftirspurn (ef viðeigandi þjónustustigi mannvirkis er viðhaldið).
 - Hönnunar-, framkvæmda- og aðgengisáhætta alfarið hjá einkaaðila.
 - Hreinn einkarekstur
 - Land leigt til einkaaðila til uppbyggingar og rekstrar samgöngumannvirkja.
 - Ríkið tæki engan þátt í kostnaði og hefði ekki afskipti af gjaldtöku einkaaðilans.
 - Blandaða leið
 - Ríkið tryggir fasta greiðslu(r) til einkaaðila sem rukkar einnig notendagjöld innan umsamins ramma.
 - Hönnunar-, framkvæmda- og aðgengisáhætta alfarið hjá einkaaðila.

- Afurðir vinnu starfshópsins eru aðgengilegar á heimasíðu innanríkisráðuneytisins.

